

**TÜRK PARASI
KIYMETİNİ KORUMA
HAKKINDA**

32 SAYILI KARAR

89/14391

TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA

32 SAYILI KARAR 89/14391 [1]

11.8.1989 tarih ve 20249 sayılı Resmî Gazete

Ekli "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karar"ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığı'nın 7/8/1989 tarihli ve 55251 sayılı yazısı üzerine, 1567 sayılı Kanunun 6258 sayılı Kanunla değişik 1 inci maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 7/8/1989 tarihinde kararlaştırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL ESASLAR

Amaç, konu, yetki ve saklı hükümler

Madde 1- Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve döviz temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar bu Karar ile tayin ve tespit edilmiştir.(28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s. BKK ile değişik)[2]

Bu Kararın uygulanmasına yönelik usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Bakanlıkça yönetmelik, tebliğ ve genelgeler yayımlanır. Bu Karara ve bu Kararın uygulanması amacıyla yayımlanacak yönetmelik, tebliğ ve genelgelere muhalefet, 20/2/1930 tarihli

ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile ek ve tadillerine muhalefet sayılır. (23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile değişik) [3]

Çeşitli kanunlar ve uluslararası anlaşmalarda yer alan özel hükümler saklıdır.

Tanımlar

Madde 2- Bu Karar'ın uygulanmasında,

a) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını, (31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. 2018/57 s.CK ile değişik)

b) Türkiye'de yerleşik kişiler: Yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişileri, (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

c) Dışarıda yerleşik kişiler: Türkiye'de yerleşik sayılmayan gerçek ve tüzel kişileri,

d) Yolcu: Geçerli pasaport veya pasaport yerini tutan belgeler taşıyan ve Türkiye'ye girmek veya Türkiye'den çıkmak üzere Ticaret Bakanlığınca tesbit edilen giriş ve çıkış kapılarına gelen kişileri,

e) Türk parası: Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre Türkiye'de tedavülde bulunan veya tedavülden kaldırılmış olsa bile değiştirme süresi dolmamış olan paraları,

f) Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgeler: Türk parası ile ödemede bulunmayı sağlayan ticari ve adi senetler, kredi mektubu, kredi kartı, seyahat çekleri, havale, mektup gibi her türlü belge ve vasıtaları,

g) Efektif: Banknot şeklindeki bütün yabancı ülkeler paralarını,

h) Döviz (kambiyo): Efektif dahil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtaları,

i) Menkul kıymetler: Sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve yabancı menkul kıymetleri, (menkul kıymet yatırım fonu katılma belgesi bu Karar'ın uygulanmasında menkul kıymet olarak m tala olunur)

j) (17.11.2011 tarih ve 28115 sayılı R.G.2011/2382 s.BKK ile değişik)[4] Kıymetli madenler: Her tür ve Şekilde altın, gümüş, platin ve paladyumu,

i) Standart işlenmemiş altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altını,

ii) Standart dışı işlenmemiş altın: 995/1000'den düşük (995/1000 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda Şeklindeki altını,

iii) İşlenmiş altın: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş altını,

iv) Standart işlenmemiş gümüş: En az %99,9 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüşü,

v) Standart dışı işlenmemiş gümüş: %99,9'dan düşük (%99,9 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda Şeklindeki gümüşü,

vi) İşlenmiş gümüş: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş gümüşü,

vii) Standart işlenmemiş platin: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platini,

viii) Standart dışı işlenmemiş platin: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda Şeklindeki platini,

ix) İşlenmiş platin: İşçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş platini,

x) Standart işlenmemiş paladyum: En az %99,95 saflıkta, nitelikleri Bakanlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki paladyumu,

xi) Standart dışı işlenmemiş paladyum: %99,95'ten düşük (%99,95 saflık hariç) saflıkta külçe, bar, dore bar, granül, toz veya hurda şeklindeki paladyumu,

xii) İşlenmiş paladyum: işçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş paladyumu,

xiii) Basılı kıymetli maden: Erimiş kıymetli madenin belirli boyutlarda bir kalıba dökülmesi ve el veya baskı (pres) ile işaretlemelemlerin yapılması ya da düz bir kıymetli maden şeridinden belirli boyutlarda çıkarılan kıymetli maden şeritlerinin darp yöntemiyle işaretlemlenmesi yoluyla usul ve esasları Bakanlıkça belirlenecek şekil, ağırlık ve saflıklarda üretilen kıymetli madenleri, (23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile eklenmiştir)

xiv) Darphane üretimi kıymetli madenler: 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 106 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca Darphane tarafından basılan Cumhuriyet altın sikkeleri ile Cumhuriyet ziynet altınlarını ve Darphane tarafından üretilen diğer kıymetli madenleri, (23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile eklenmiştir)

k) Kıymetli taşlar: Elmas, pırlanta, yakut, zümrüt, topaz, safir, zebercet ve inci, 871

l) Kıymetli eşya: Kıymetli madenler veya kıymetli taşlardan yapılmış ya da bunları içeren eşyaları,

m) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve şubelerini,

n) Banka: Türkiye'de faaliyette bulunan mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını, (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

o) Yetkili müesseseler: Bakanlıkça tesbit edilen usul ve esaslar çerçevesinde dövize ilişkin işlemler yapmasına izin verilen ve kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemler de yapabilen anonim şirketleri,

(p) Sermaye piyasası mevzuatı: 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe konulan diğer mevzuatı, (03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı R.G. 2017/10328 s.BKK ile yeniden düzenlenmiştir) [5]

r) PTT: Posta ve Telgraf Teşkilatı A.ř'yi, (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

s) Diğer sermaye piyasası araçları: Menkul Kıymetler dışında kalan ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen sermaye piyasası araçlarını,

t)[6] Kıymetli Madenler[7] Aracı Kuruluşları: Kıymetli Madenler Borsaları ile ilgili mevzuat çerçevesinde faaliyet izni alan yurt içinde ya da yurt dışında yerleşik tüzel kişileri, (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

u) Aracı kurum: Sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde aracılık faaliyetinde bulunmak üzere Sermaye Piyasası Kurulu'ndan yetki belgesi almış kurumları, (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile eklenmiştir)

v) Döviz geliri: İlgili mevzuat ile belirlenen ihracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirleri, (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile eklenmiştir. Yürürlük 02.05.2018)

y) Kredi bakiyesi: Yurt içinden ve yurt dışından temin edilen nakit döviz kredisi borçlarının geri ödemesi yapılmamış toplamını, (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile eklenmiştir. Yürürlük 02.05.2018)

aa) Darphane: Hazine ve Maliye Bakanlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünü, (23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile eklenmiştir)[8]

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK PARASI, DÖVİZ İLE KIYMETLİ MADEN, TAŞ VE EŞYALARA

İLİŞKİN HÜKÜMLER

Türk Parası

Madde 3- (91/1935 sayılı Kararla değişik) a) Türk parası ve Türk parasıyla ödemeyi sağlayan belgelerin yurttan ihracı ve yurda ithali serbesttir, (11.06.2015 tarih ve 29383 sayılı R.G. 2015/7603 s.BKK ile değişik)[9]

b) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de Türk parası ile ödeme, tahsilat ve tevdiatta bulunmaları serbesttir.

c) Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları karşılığını aşan Türk Lirası transferlerine ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

d) 25.000 TL'yi aşan Türk parasının yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. (11.06.2015 tarih ve 29383 sayılı R.G. 2015/7603 s.BKK ile eklenmiştir)

Döviz

Madde 4- a) Yurda döviz ithali ve yurttan döviz ihracı serbesttir. (11.06.2015 tarih ve 29383 sayılı R.G. 2015/7603 s.BKK ile değişik)[10]

b) Türkiye'de yerleşik kişilerin beraberlerinde döviz bulundurmaları, bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ile yurt dışında döviz alım satımına yetkili kuruluşlardan döviz satın almaları ve bunlara döviz satmaları, dövizleri bankalarda açacakları döviz hesaplarında tutmaları, efektif olarak kullanmaları,

bankalar vasıtasıyla yurt içinde ve yurt dışında tasarruf etmeleri serbesttir. (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)

c) Türkiye'de yerleşik kişilerin, dışarıda yerleşik kişilerden, Türkiye'de yapacakları işlemler nedeniyle döviz kabul etmeleri serbesttir.

d) Dışarıda yerleşik kişiler; bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlarla döviz alım ve satımı yapabilirler. (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

e) Türkiye'de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişilerin, bankalar vasıtasıyla yurt dışına döviz transfer ettirmeleri serbesttir. Bakanlık yurt dışına döviz transferi yapılabilecek diğer kuruluşları belirlemeye yetkilidir. (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)

Bankalar, ithalat, ihracat ve görünmeyen işlemler dışındaki yurtdışına yapılan 50.000 ABD Doları ve eşiti dövizini aşan transferlere (Döviz tevdiat hesaplarından yapılan transferler dahil) ilişkin bilgileri, transfer tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlıkça belirlenecek mercilere bildirirler. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

f) 10.000 Avro veya eşitini aşan efektifin yurt dışına çıkarılması Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde yapılır. (11.06.2015 tarih ve 29383 sayılı R.G. 2015/7603 s.BKK ile değişik)[11]

g) Türkiye'de yerleşik kişilerin, Bakanlıkça belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak kararlaştırılmaz. (13.09.2018 tarih ve 30534 sayılı R.G. CK 2018/85 ile eklenmiştir) Geçici Madde 8

Döviz kurları

Madde 5- Yabancı paraların Türk parası karşısındaki değeri, Merkez Bankası'nca tesbit edilen usuller çerçevesinde belirlenir. (93/4143 sayılı Kararla değişik)

Döviz alım ve satımları işlem tarihinde geçerli kurlar üzerinden yapılır. 6 ncı ve 8 inci madde hükümleri saklıdır.

Mahsup işlemleriyle ilgili döviz alım ve satım belgelerinin düzenlenmesinde işlem tarihindeki döviz alış kurları uygulanır.

Dövizle ilişkin işlemler

MADDE 6 - (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik) (1) Bu Karar kapsamındaki dövizle ilişkin işlemler Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır. Merkez Bankası kendi işlemlerinde kullanacağı konvertibl dövizleri belirler. (10.03.2009 tarih ve 27165 sayılı R.G. 2009/14764 s.BKK ile değişik)[12]

(2) (10.03.2009 tarih ve 27165 sayılı R.G. 2009/14764 s.BKK ile yürürlükten kaldırılmıştır)[13]

(3) PTT, yetkili müesseseler ve Borsa İstanbul A.Ş. bünyesindeki piyasalarda Borsa İstanbul A.Ş. ile ilgili mevzuat kapsamında olmak üzere kıymetli maden aracı kuruluşları efektif alım satımı yapabilirler. (31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. 2018/57 s.CK ile değişik)

(4) Aracı kurumlar sadece sermaye piyasası faaliyetlerinin gerçekleştirilmesiyle sınırlı olmak kaydıyla sadece hesap sahibi müşterileri ile döviz alım satımı yapabilirler.

(5) Bankalar, PTT, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar döviz mevcutlarını, Bakanlıkça belirlenecek oran ve esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına devrederler.

(6) Bankalar dövizle ve kıymetli madenlere dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi yapabilirler.

(7) Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş aracı kuruluşlarca, dövizle ve kıymetli madene dayalı vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenmiş her türlü türev araçların alım satımı, Sermaye Piyasası mevzuatı çerçevesinde teşkilatlanmış borsalarda yapılır.

(8) Döviz transferinin bankalardan yapılması kaydıyla yurt dışından vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri dahil her türlü türev araçlarının alım satımı Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş yurt içinde veya yurt dışında bulunan aracı kuruluşlar aracılığıyla yapılır.

(9) Kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araç işlemleri Türkiye'de yerleşik kişilerce yalnızca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla yapılabilir. (03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı R.G. 2017/10328 s.BKK ile eklenmiştir)[14]

(10) Vadeli döviz alım satımına ilişkin düzenlemeleri yapmaya Merkez Bankası yetkilidir.

(11) Merkez Bankası bünyesinde bulunan döviz ve efektif piyasalarının kuruluş, katılım ve işlem esasları Bankaca belirlenir.

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar (23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile değişik. Mülga Hali)

Madde 7- a) (1) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'den ihracı serbesttir.

(2) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali ve ihracı aşağıdaki esaslar dâhilinde gerçekleştirilir:

a) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin, ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi yeterli olup, ithalat ve ihracat rejim, karar ve yönetmelikleri uygulanmaz. Ancak, standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ihracatında ilgililerin talebi durumunda, 23/12/1999 tarihli ve 99/13812 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar, 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4) ile 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi

Kararı ve bunlara dayanılarak yayımlanan düzenlemeler uygulanabilir. Bu talepleri inceleyip sonuçlandırmaya Ticaret Bakanlığı yetkilidir.

b) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından yapılır. Kıymetli madenler aracı kuruluşları ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsa İstanbul A.Ş.'ye teslim etmek zorundadır.

c) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından yapılır.

ç) Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali serbesttir.

d) Kıymetli madenler aracı kuruluşlarınca Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında gerçekleştirilen işlenmemiş kıymetli maden ithalatında, ithal edilen standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin Borsa İstanbul A.Ş.'ye teslim şartı bulunmayıp, üç iş günü içinde kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur.

e) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt dışından yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından kendi nam ve hesaplarına gümrük antrepolarına konulması mümkündür. İşlenmemiş kıymetli madenlerin gümrük antrepolarına konulmasında üç iş günü içinde kıymetli madenler aracı kuruluşu tarafından Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur. Bakanlık işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt dışından gümrük antrepolarına konulmasına ilişkin istisnaları belirlemeye yetkilidir.

f) Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt dışından 6/6/1985 tarihli ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ve ilgili mevzuatı çerçevesinde serbest bölgeye getirilmesi mümkündür. İşlenmemiş kıymetli madenleri yurt dışından serbest bölgeye getirenler tarafından üç iş günü içinde Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur. Ancak, yalnızca Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla kıymetli madenler aracı kuruluşları tarafından bunların nam ve hesabına serbest bölgeye getirilen işlenmemiş kıymetli madenlerin serbest bölgeden ithal edilmesi mümkündür (Cümle yürürlük tarihi 01.07.2023).

(3) İlenmi kıymetli madenler, kıymetli talar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dâhilinde Türkiye'ye ithali serbesttir.

(4) Kıymetli madenler, talar ve eşyaların yurt içinde alım satımı aşağıdaki esaslar dâhilinde gerçekleştirilir:

a) Yurt içinde yalnızca Darphane, Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce üretilmiş standart ilenmemi kıymetli madenlerin alım satımı mümkündür.

b) Yurt içinde kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla, yalnızca Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile 14/4/2021 tarihli ve 31454 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kuyum Ticareti Hakkında Yönetmelikte tanımlanan ve söz konusu Yönetmelik kapsamında Ticaret Bakanlıkęı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri tarafından standart ilenmemi kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir.

c) Ticaret Bakanlıkęı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmeleri haricindeki Türkiye'de yerleşik gerçek kişilere standart dışı ilenmemi kıymetli madenlerin satımı yapılamaz.

) Yurt içinde yalnızca Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ve Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenlerin alım satımı yapılabilir.

d) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Borsa İstanbul A.. tarafından yayımlanan Rafineriler Listesinde yer alan dışarıda yerleşik rafinerilerce veya Darphane tarafından üretilmiş standart ilenmemi kıymetli madenleri Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlıkęı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir.

e) Türkiye'de yerleşik kişilerin Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler ile Darphane tarafından üretilen basılı kıymetli madenleri Bakanlıkça faaliyet izni verilen rafineriler, kıymetli madenler aracı kuruluşları ve yetkili müesseseler ile Ticaret Bakanlıkęı tarafından yetkilendirilmiş kuyum işletmelerinden almaları ve bunlara satmaları serbesttir.

f) Basılı kıymetli madenler dışında kalan işlenmiş kıymetli madenlerin, kıymetli talar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir.

g) Yurt içinde cevherden her tür ve Şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri Borsa İstanbul A.Ő. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre Borsada yapılır.

(5) Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000 ABD dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyaları yurda getirebilirler ve yurtdışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyalarının yurtdışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'de satın alındığını tevsik etme Şartına bağlıdır.

(6) Merkez Bankası ve kıymetli madenler aracı kuruluşları ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt içindeki ilk satım işlemlerini Borsa İstanbul A.Ő.'de yaparlar. Şu kadar ki ziynet veya ss eşyasına dönüştürülmüş Şekli hariç olmak üzere Borsada hangi tür ve Şekilde kıymetli madenlerin işlem göreceği ve teşekkül ettirilecek piyasalar Borsa tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenir.

(7) Bakanlık;

a) İŞlenmemiş kıymetli madenlerin farklı deme Şekillerine göre ithalatını düzenlemeye,

b) İŞlenmemiş kıymetli maden ithaline ilişkin istisnaları belirlemeye,

c) İhtiyaç duyulması halinde standart işlenmemiş kıymetli madenlerin yolcu beraberinde yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya,

) Yurt içinde alınıp satılabilecek işlenmemiş kıymetli madenlerin nitelikleri ile işlenmemiş ve basılı kıymetli madenlerin yurt içinde alım satımına ilişkin istisnaları belirlemeye, gerekli göreceği tedbirleri almaya,

d) İŞlenmemiş kıymetli madenler ve basılı kıymetli madenlerin yurt içinde alım satımı ile ithalatını ve ihracatını yapacakların sağlaması gereken Şartları, kayıt düzenlerine ilişkin uymakla yükümlü olacakları esasları, Bakanlığa yapacakları bildirimleri, bu bildirimlerin Şekil ve sürelerini belirlemeye,

e) İşlenmemiş kıymetli madenler ve basılı kıymetli madenleri yurt dışından gümrük antrepolarına koyacak veya serbest bölgeye getireceklerin kayıt düzenlerine ilişkin uymakla yükümlü olacakları esasları, Bakanlığa yapacakları bildirimleri, bu bildirimlerin şekil ve sürelerini belirlemeye,

f) Kıymetli madene ilişkin işlem yapmaya yetkili diğer mercileri belirlemeye, yetkilidir.

(8) Kıymetli maden alım satımı, ithalat veya ihracatı ile iştirak edenler, Bakanlık tarafından istenilen her türlü bilgi ve belgeyi istenilen şekil ve sürelerde Bakanlığa sunmak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DIŞTİCARET

Ihracat

MADDE 8 - (1) İhracat bedellerinin tasarrufu serbesttir. Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde ihracat bedellerinin yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir. (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)[15]

İthalat

MADDE 9 - (1) İthalat ve transit ticaret işlemlerine ilişkin yurt dışına döviz ve Türk Lirası transferi bankalarca yapılır. (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)[16]

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

GÖRÜNMEYEN İŞLEMLER

Döviz ödemesini gerektiren işlemler

Madde 10- Uluslararası nakliyat, bankacılık, sigortacılık, dışarıya yaptırılan hizmetler ve diğer görünmeyen işlemlerle ilgili olarak yurt dışına Türk parası transferleri ile döviz tahsis ve transferleri ve efektif satışları Merkez Bankası'nca belirlenecek usul, esas ve limitler çerçevesinde bankalarca yapılır. (89/14818 sayılı Kararla değişik) (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

Döviz kazandırıcı işlemler

Madde 11- Türkiye'de yerleşik kişiler, dışarıda yerleşik kişiler için veya bunlar adına yurt içinde veya dışında yapmış oldukları tüm hizmet (müteahhitlik hizmetleri dahil) karşılığı dövizler ile dışarıda yerleşik kişiler nam ve hesabına yapılan gider karşılığı dövizleri serbestçe tasarruf edebilirler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SERMAYE HAREKETLERİ

Türkiye'ye gelecek yabancı sermaye

MADDE 12 - (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik) (1) Yabancı yatırımcılar tarafından Türkiye'ye yapılacak doğrudan yatırımlar 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu ve buna bağlı olarak oluşturulan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) Yabancı yatırımcıların Türkiye'deki faaliyet ve işlemlerinden doğan net kâr, temettü, satış, tasfiye ve tazminat bedelleri, lisans, yönetim ve benzeri anlaşmalar karşılığında ödenecek meblağlar bankalar aracılığıyla yurt dışına serbestçe transfer edilebilir.

(3) 6326 sayılı Petrol Kanunu'na göre Türkiye'de faaliyette bulunma ve transfer talepleri, bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine tabidir.

Türkiye'den gidecek yerli sermaye

MADDE 13 - (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin, yurt dışında yatırım yapmak veya ticari faaliyette bulunmak amacıyla şirket kurmaları, ortaklığa katılmaları ve şube açmaları için, nakdi sermayeyi bankalar aracılığıyla, aynı sermayeyi ise gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde ihraç etmeleri serbesttir. (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışında irtibat bürosu, temsilcilik ve benzerlerini kurmaları ve bunların kuruluş masrafları ile faaliyet giderlerinin bankalarca transferi serbesttir.

(3) Bankalar ve gümrük idareleri yurt dışında yatırım veya ticari faaliyette bulunmak üzere sermaye ihraç eden Türkiye'de yerleşik kişileri, her bir işlem tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa ve Ticaret Bakanlığına bildirirler. (11.06.2015 tarih ve 29383 sayılı R.G. 2015/7603 s.BKK ile değişik)[17]

(4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme süreleri ile gönderileceği kurumlara ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir. (11.06.2015 tarih ve 29383 sayılı R.G. 2015/7603 s.BKK ile değişik)[18]

Kişisel sermaye hareketleri (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

MADDE 14 - (1) Türkiye'de ve dışarıda yerleşik gerçek kişilerin, bankalar aracılığıyla kişisel sermaye hareketlerine ilişkin yurtdışından yurtiçine ve yurtiçinden yurtdışına yapacakları transferler serbesttir. Kişisel sermaye hareketlerinin kapsamı Bakanlıkça belirlenir.

(2) Kişisel sermaye hareketlerine ilişkin transferlere aracılık eden bankalar bu Kararın 3 üncü maddesinin (c) bendi ve 4 üncü maddesinin (e) bendinde belirtildiği şekilde gerekli bildirimleri yapmakla yükümlüdür.

(3) Göçmen ve mültecilerin, İskan Kanunu ve gümrük mevzuatı dışındaki ithal talepleri Bakanlıkça sonuçlandırılır.

Menkul kıymetler

Madde 15- (93/4143 sayılı Kararla değişik) a) Menkul kıymetlerin ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurda girişi ve çıkışı serbesttir.

b) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, Türkiye'de yerleşik tüzel kişilerce ihraç veya halka arz olunacak sermaye piyasası araçlarının, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde Sermaye Piyasası Kuruluna kaydettirilmesi koşuluyla yurt dışında satışı serbesttir. (02.07.2003 tarihli, 25156 sayılı R.G. ile yayımlanan 2003-5727 sayılı Karar ile değişik)[19]

c) Dışarıda yerleşik kişilerin, Türkiye'de menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarını ihraç etmeleri ve bunların halka arz ve satışı sermaye piyasası mevzuatı hükümleri çerçevesinde yapılır.

d) i-Dışarıda yerleşik kişilerin, (yurt dışındaki yatırım ortaklıkları ve yatırım fonları dahil) her türlü menkul kıymetler ile diğer sermaye piyasası araçları sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan bankalar ve aracı kurumlar vasıtası ile satın almaları, satmaları, bu kıymetler ve araçlara ait gelirler ile bunların satış bedellerini bankalar aracılığıyla transfer ettirmeleri, (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

(ii) Türkiye'de yerleşik kişilerin; bankalar ve sermaye piyasası mevzuatına göre yetkili bulunan aracı kurumlar vasıtasıyla yurt dışındaki mali piyasalarda işlem gören menkul kıymetleri ve diğer sermaye piyasası araçlarını satın almaları, satmaları ve bu kıymetlerin alış bedellerini bankalar aracılığı ile yurt dışına transfer ettirmeleri,(08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)

serbesttir.

e) Türkiye'de yerleşik kişilerin, kaldıraçlı işlemler ve kaldıraçlı işlemlerle aynı hükümlere tabi olduğu belirlenen türev araçları yalnızca Sermaye Piyasası Kumlu tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar aracılığıyla almaları ve satmaları serbesttir. (03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı R.G. 2017/10328 s.BKK ile yeniden düzenlenmiştir)[20]

f) Bu Karar'a göre Türkiye'de yerleşik şirketlerin hisselerini satın alan yurtdışındaki yatırım ortaklıkları veya fon yönetimleri dahil dışarıda yerleşik kişilerin, hisse sahibi oldukları şirketlerin yönetim kurullarına veya genel kurullarına katılmak veya başka bir şekilde faaliyetlerine müdahale etmek istemeleri halinde, iştirakin yabancı sermaye mevzuatı çerçevesinde tescili şarttır.

Gayrimenkul kıymetler

MADDE 16 - (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik) (1) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye'de satın aldıkları veya sahip oldukları gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların gelirleri ve satış bedellerinin bankalar vasıtasıyla transfer ettirilmesi serbesttir.

(2) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurtdışında gayrimenkul ve gayrimenkule bağlı aynı hakların satın alınması amacıyla bankalar vasıtasıyla yurtdışına döviz ve Türk parası transfer ettirilmesi serbesttir.

Yurt dışından temin edilen krediler (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile değişik. Yürürlük 02.05.2018)[21]

MADDE 17- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından Türk lirası kredi temin etmeleri serbesttir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur.

(2) Türkiye'de yerleşik kişiler yurt dışında yerleşik kişilerden bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi temin edebilir. Temin edilen kredilerin bankalar aracılığıyla kullanılması zorunludur. Prefinansman kredilerinin vadesi Bakanlık tarafından belirlenir.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişiler yurt dışından döviz kredisi temin edemez. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye'de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile 24/12/2007 tarihli ve 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii Başkanlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

d) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

f) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Aracılık yapan bankalar, kredilerin, (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin yurt dışındaki şubeleri (bankaların off-shore şubeleri dâhil, serbest bölge şubeleri hariç) tarafından kullanılan kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda kullanılan kredilerin aşırma neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk Lirası krediye dönüştürülür.

(5) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt dışından döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından dövize endeksli kredi kullanılamaz.

(8) Bankaların, finansal kiralama şirketlerinin, faktoring şirketlerinin ve finansman şirketlerinin ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde yurt dışından kredi temin etmeleri serbesttir.

(9) Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı kurumlarının, sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, vakıf üniversitelerinin, fonların, özel ve özerk bütçeli kamu kuruluşları ile idari özerkliğe sahip kamu kuruluşu niteliğindeki kurumların, yatırım ve kalkınma bankalarının (Hazine garantisi altında), yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında ödeme yükümlülükleri garanti edilen kuruluşların yurt dışından sağladığı ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin anlaşmaların kredi borçlusu tarafından anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde Dış Finansman Numarası (DFN) alınmasını teminen Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

(10) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Bakanlık tarafından borçlu sıfatı ile, yabancı ülkeler, ülkelerce oluşturulan birlikler, uluslararası ve bölgesel kuruluşlar, uluslar arası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, tedarikçi veya alıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ve firmalarla yapılan anlaşmalara göre sağlanarak, genel ve katma bütçeli kuruluşlara tahsis edilen, genel ve katma bütçe dışındaki kurum ve kuruluşlara ise devir ve ikraz anlaşmaları aracılığıyla kullanılan dış finansman imkanları ile yukarıda sözü edilen kredilerden yapılan kullanımların takibine ilişkin esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.

(11) Dokuzuncu ve onuncu fıkrada belirtilen kamu kurum ve kuruluşları dışındaki Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilerle, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerin takibi ile ilgili usuller Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca belirlenir.

(12) Yurt dışından temin edilen kredilere ait anapara geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transferleri bankalar aracılığıyla yapılır.

Yurt içinden temin edilen krediler (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile eklenmiştir. Yürürlük 02.05.2018)

MADDE 17/A- (1) Türkiye'de yerleşik kişilerin ithalat ve ihracat rejimlerine göre emtia kredisi açmaları serbesttir.

(2) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri, Türkiye'de yerleşik kişilere bu maddede yer alan esaslar çerçevesinde döviz kredisi kullanabilirler.

(3) Döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişiler yurt içinden döviz kredisi temin edemezler. Ancak, aşağıda sayılan hallerde döviz geliri olması şartı aranmaz:

a) Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketlerinin kullanacakları döviz kredileri.

b) Kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD doları veya üzerinde olan Türkiye'de yerleşik kişilerce kullanılacak döviz kredileri.

c) Yatırım teşvik belgesi kapsamında kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından kullanılacak döviz kredileri ile Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) finansmanı için kullanılacak döviz kredileri.

ç) Uluslararası ilana çıkılan yurt içi ihalelere ilişkin faaliyetlerle ilgili olarak ihaleyi kazanan Türkiye'de yerleşik kişilerin veya Savunma Sanayii Başkanlığınca onaylanan

savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

d) Bankaların Türkiye'deki şubelerinde teminat olarak bulundurulmuş döviz ve/veya Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) üye ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarınca ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen yabancı para menkul kıymet tutarını geçmemek üzere Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

e) Kamu özel işbirliği modeli kapsamında gerçekleştirilecek projeleri yürütmekle görevli olan Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

f) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlere ilişkin bağlantılarını ve muhtemel döviz gelirlerini tevsik etmek kaydıyla, son üç malî yılda döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişilerin tevsik ettikleri muhtemel döviz gelirleri toplamını aşmayacak şekilde kullanacakları döviz kredileri.

g) Mal ve Hizmetlere Uygulanacak Katma Değer Vergisi Oranlarının Tespitine İlişkin Kararın eki (I) sayılı listenin 17 nci sırasında sayılan gümrük tarife istatistik pozisyonlarında yer alan makine ve cihazların (kullanılmış olanları ile aksam, parça, aksesuar ve teferruatları hariç) alımına ilişkin döviz üzerinden gerçekleştirilen finansal kiralama işlemleri.

ğ) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanacakları döviz kredileri.

(4) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt içinden kullanacakları döviz kredilerinde;

a) Kullanım tarihinde, krediyi kullananın kredi bakiyesinin 15 milyon ABD dolarının altında olması durumunda, kullanılmak istenen kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamı son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aşamaz.

b) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri kullandıkları kredilerin (a) bendine uygunluğunu kontrol etmekle yükümlüdür.

c) Kredi bakiyesinin son üç malî yılın döviz gelirleri toplamını aştığının sonradan tespit edilmesi durumunda yurt içinde bankalardan (serbest bölge şubeleri dâhil), finansal kiralama şirketlerinden, faktoring şirketlerinden ve finansman şirketlerinden kullanılan kredilerin aşımına neden olan kısmı geri çağırılır veya Türk lirası krediye dönüştürülür.

(5) Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerin üçüncü fıkrada sayılan haller kapsamında kullanacakları döviz kredilerinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanmaz.

(6) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce yurt içinden döviz kredisi kullanılamaz.

(7) Türkiye'de yerleşik kişilere dövize endeksli kredi kullandırılmaz.

(8) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik Finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri ve finansman şirketleri birbirlerine, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla kendi teamülleri çerçevesinde doğrudan veya uluslararası sendikasyona katılım yoluyla, vade sınırı bulunmaksızın döviz kredisi açabilirler.

(9) Bankalar ile Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri ve Bakanlıkça belirlenecek diğer kişiler tarafından yurt dışında yerleşik kişilere döviz ve Türk Lirası kredisi açılması serbesttir.

(10) Türkiye'de yerleşik finansal kiralama şirketlerinin bu maddede yer alan hükümlere aykırı olmamak şartıyla Türkiye'de yerleşik tüzel kişiler ile yurt dışında yerleşik kişilerle yapacakları finansal kiralama işlemlerine ilişkin bedeller döviz üzerinden belirlenebilir. Döviz üzerinden belirlenen finansal kiralama işlemlerine ilişkin tutarlar kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir.

(11) Yurt içinden temin edilen döviz kredileri ile ilgili uygulama usulleri Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca tespit edilir.

Gayrinakdi krediler, garanti ve kefaletler

Madde 18-Türkiye'de yerleşik kişilerin; yurt dışından gayri nakdi kredi, garanti ve kefalet sağlamaları ile Türkiye'de ve dışarıda yerleşik kişilere muhatap teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Bankaların; dışarıda yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, yurt içinde açılacak uluslararası ihalelerle ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişiler lehine Türkiye'de yerleşik kişilere muhatap, döviz üzerinden teminat mektubu düzenlemeleri, garanti ve kefalet vermeleri serbesttir.

Yurtiçinde veya yurtdışında faaliyette bulunan kredi kuruluşlarınca yabancı para üzerinden veya yabancı para ölçüsü ile verilen kredileri güvence altına almak için yabancı para üzerinden taşınmaz rehni (gemi ipoteği dahil) kurulması serbesttir. (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

Bankalar, yurt dışına ödenen teminat mektubu, garanti ve kefalet bedelleri hakkında transfer tarihinden itibaren, bunların dışındaki Türkiye'de yerleşik kişiler ise, dışarıda yerleşik kişilere hitaben verdikleri garanti ve kefaletlerle ilgili olarak düzenleme tarihinden itibaren 30 gün içinde Bakanlığa bilgi verirler. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

Döviz Tevdiat ve Altın Depo Hesapları

Madde 19- Merkez Bankası ve bankalar, Türkiye'de ve yurt dışında yerleşik kişiler adına döviz tevdiat hesapları ve altın depo hesapları açabilirler. Bu hesaplar üzerinde sahipleri serbestçe tasarrufta bulunabilirler. Bu hesaplara ait faizler banka ve hesap sahibi arasında serbestçe tesbit edilir. Anapara ve faizlerin transferleri ile altının iadesi bankalarca kendi kaynaklarından karşılanır. (93/4143 sayılı Kararla değişik)

Bu hesaplar nedeniyle doğacak lehte ve aleyhteki kur farkları ilgililere aittir.

ALTINCI BÖLÜM

USUL VE MÜŞTEREK HÜKÜMLER

Yetki

MADDE 20 - (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik) (1) Bakanlık bu Kararın tatbikatını temin etmek ve Türk parasının kıymetini korumak maksadıyla lüzumlu göreceği her türlü tedbiri almaya, Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, haklı ve mücbir sebeplerin varlığı halinde döviz getirme sürelerini uzatmaya ve döviz getirme

zorunluluğunu kısmen veya tamamen kaldırmaya, bu Kararda öngörülen miktarları değiştirmeye ve miktar belirlemeye yetkilidir.

(2) Bakanlık bu Kararın uygulaması ile ilgili olarak her türlü bilgi ve belgeyi, belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde gerçek ve tüzel kişilerden istemeye yetkilidir.

Denetim

Madde 21- Kambiyo denetimine yetkili elemanlar ile kambiyo müdürlükleri (kambiyo murakabe mercileri) tarafından yapılan denetlemelerde bu Kararda öngörülen işlemleri ifa eden kişilerden, işlemlerinde Karara aykırılıklar tesbit edilenler hakkında Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu'nun zabıt ve aramaya dair hükümleri uygulanır. (94/6293 sayılı Kararla değişik)

Devlet daire ve müesseseleri ile Türkiye'deki gerçek ve tüzel kişiler (özel kanun ve anlaşmalar gereğince dokunulmazlıkları tanınanlar hariç) bu Karar konusuna giren işlerin murakabesi için yukarıda yazılı yetkili denetim elemanlarının ve mercilerin yazılı olarak isteyecekleri bilgileri vermeye, evrak ve defterleri ibraz etmeye mecburdurlar. Bakanlık, bu kişilerin faaliyetlerini kısmen veya tamamen, geçici veya sürekli olarak durdurmaya veya müteakip işlemleri teminata bağlamaya, gerektiğinde bu teminatları kısmen veya tamamen Hazine'ye gelir yazmaya veya haklı ve mücbir sebeplerin mevcudiyeti halinde teminatı kaldırmaya yetkilidir.

Bankalar, yetkili müesseseler, kıymetli maden aracı kuruluşları ve ilgili diğer kuruluşlar Merkez Bankasınca istenecek döviz işlemlerine ilişkin her türlü istatistiki bilgileri belirlenen sürelerde vermekle yükümlüdürler. Merkez Bankası, bu kuruluşlarda konuyla ilgili incelemeler yapmaya yetkilidir. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

Kambiyo mevzuatına olan aykırılıkları ya da bu Kararda belirtilen yükümlülükleri yerine getirmediği tespit edilen bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumların dövize ilişkin işlemlere aracılık etme yetkisi Bakanlıkça kısmen veya tamamen kaldırılabilir.(30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

Süreler

Madde 22-Bu Karar'la bu Karar'a ek olarak yayımlanacak kararlarda ve bunlara ilişkin tebliğlerde belirtilen, hak doğurucu ve hak düşürücü ve uyulmaması aykırılık oluşturan sürelerin hesaplanmasında, işlemin yapıldığı gün hesaba katılmaz.

Ancak, hesaplanacak sürelerin son günü resmi tatile rastlarsa, süreler resmi tatili izleyen ilk iş gününün çalışma saati sonunda biter.

Döviz alım ve satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile değişik)

MADDE 23 - (1) Bu Karara ilişkin işlemlerde bankalar, yetkili müesseseler, PTT, kıymetli maden aracı kuruluşları ve aracı kurumlar tarafından döviz alım satım belgeleri ile Türk parası transfer belgeleri düzenlenir ve bu belgelerle ilgili usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

YEDİNCİ BÖLÜM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 24- Bu Karar ile halen yürürlükte bulunan Türk parasının kıymetini korunmasına ilişkin karar ve tebliğler ile dış kredilerin tasfiyesine ilişkin mevzuat uyarınca tahsili gereken alacaklar hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Madde 25- Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki 30 sayılı Karar ile bu Karar'a ilişkin ek kararlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 17 Sayılı Karara ek 7/18015 sayılı Karar ve 8/911 sayılı Karar ile bu Karara ek Kararlar ve bunlara ilişkin tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Kararlarla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hesaplarda bulunan tutarlardan; yabancı para tutarları doğrudan, Türk Lirası tutarları ise 1 ABD Doları = 21,86 TL döviz kurunun 28/1/2004 tarihli ve 5083 sayılı Kanununun 2 nci maddesinde belirtilen değişim oranı üzerinden dönüştürülen

değeri esas alınmak suretiyle yabancı para olarak bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altmış gün içerisinde ilgili Hazine hesaplarına aktarılır. (06.05.2012 tarihli, 28284 sayılı R.G. 2012/3025 s.BKK ile değişik)[22]

Madde 26- (93/4143 sayılı Kararla yürürlükten kaldırıldı.)

Ek Madde 1- Vergi Dairesi Başkanlıkları ve Vergi Dairesi Müdürlükleri bu Kararın uygulanması kapsamında Bakanlıkça belirlenecek görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. (31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. CK 2018/52 ile eklenmiştir)

GEÇİCİ MADDE 1-Yürürlükten kaldırılan kararlar hükümlerine göre başlamış olan işlemler, ilgili karar hükümlerine tabidir. Ancak aksine bir hüküm olmadıkça, bu Karar'ın ilgililer lehine olan hükümleri uygulanır.

Bu Karar'ın yürürlüğe girmesinden önce 1567 sayılı Kanun'a göre yayımlanan Karar ve tebliğlere aykırı olup da bu Karar'a aykırı olmayan fiillerden dolayı başlamış bulunan her türlü takibat durdurulur ve geri alınır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuatla ilgili olarak ortaya çıkabilecek sorunlar Bakanlıkça çözümlenir.

GEÇİCİ MADDE 2- İstanbul Altın Borsası faaliyete geçinceye kadar bankalar, yetkili müesseseler, ve kıymetli madenler borsası aracı kuruluşlarından Merkez Bankasına döviz yükümlülüklerini tamamiyle yerine getirenler Merkez Bankasınca öngörülen diğer şartları da yerine getirmek kaydıyla, Merkez Bankası bünyesinde kurulan döviz ve efektif piyasalarında, Merkez Bankasınca belirlenecek esaslar dahilinde döviz ve Türk lirası karşılığında altın alım satımı yapabilirler. (94/6293 sayılı Kararla eklenmiştir.) (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan ve kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olan Türkiye'de yerleşik kişiler tarafından yurt içinden veya yurt dışından temin edilmiş olan döviz kredileri, 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları

kapsamına girenler hariç olmak üzere hiçbir Şekilde döviz kredisi olarak yenilenmez. (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile eklenmiştir. Yürürlük 02.05.2018)

GEÇİCİ MADDE 6- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte açık bulunan dövize endeksli krediler, hiçbir Şekilde dövize endeksli kredi olarak veya 17 nci maddenin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları ile 17/A maddesinin üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları kapsamına girenler hariç olmak üzere döviz kredisi olarak yenilenmez. (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile eklenmiştir. Yürürlük 02.05.2018)

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kullanılmış olan döviz kredileri ve döviz endeksli krediler kredi bakiyesi hesaplamasına dâhil edilir. (25.01.2018 tarih ve 30312 sayılı R.G. 2018/11185 s.BKK ile eklenmiştir. Yürürlük 02.05.2018)

GEÇİCİ MADDE 8 - Bu Kararın 4 üncü maddesinin (g) bendinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, söz konusu bentte belirtilen ve daha önce akdedilmiŐ yürürlükteki sözleŐmelerdeki döviz cinsinden kararlaŐtırılmıŐ bulunan bedeller, Bakanlıkça belirlenen haller dışında; Türk parası olarak taraflarca yeniden belirlenir. (13.09.2018 tarih ve 30534 sayılı R.G. CK 2018/85 ile eklenmiştir)

GEÇİCİ MADDE 9- (23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile eklenmiştir) (1) 7 nci madde kapsamında yurt içinde alım satımı yapılamayan standart işlenmemiş kıymetli madenler ile basılı kıymetli madenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2023 tarihine kadar Darphane, kıymetli madenler aracı kuruluşları, rafineriler ve kuyum işletmeleri tarafından alınabilir. 31/12/2023 tarihinden sonra bahse konu kıymetli madenler yalnızca Darphane tarafından alınabilir.

Madde 27-Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

MADDE 28 - (1) Bu Kararı Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.

Bakanlar Kurulu Kararının Yayımlandığı Resmi Gazetenin

Tarihi

Sayısı

11/8/1989

20249

Değişiklik Yapan Kararların Yayımlandığı Resmi Gazetelerin

Tarihi

Sayısı

25/2/1990

20444

20/6/1991

20907

21/3/1993

21531

21/12/1994

22148

10/6/1997

23015

31/12/1998 (Mükerrer)

23570

19/8/1999

23791

28/8/2001

24507

2/7/2003

25156

27/8/2004

25566

31/12/2004

25687

28/3/2006

26122

30/12/2006

26392

8/2/2008

26781

10/3/2009

27165

16/6/2009

27260

17/11/2011

28115

6/5/2012

28284

13/12/2012

28496

11/6/2015

29383

3/7/2017

30113

25/1/2018

30312

31/8/2018

30521

13/9/2018

30534

3/3/2020

31057

19/2/2021

31400

23/2/2023

31400

(23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile değişmeden önceki MÜLGA HALİ))

Kıymetli madenler, taşlar ve eşyalar

Madde 7- a) (03.07.2017 tarihli ve 30113 sayılı R.G. 2017/10328 s.BKK ile değişik)[23] Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dahilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Bakanlık işlenmemiş kıymetli madenlerin farklı ödeme şekillerine göre ithalatını düzenlemeye yetkilidir(Cümle 19.02.2021 / 31400 sayılı R.G. 3557 Karar ile eklenmiştir). Standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin, ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi yeterli olup, ithalat ve ihracat rejim, karar ve yönetmelikleri uygulanmaz. Ancak, standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin ihracatında ilgililerin talebi durumunda, 15/12/1999 tarihli ve 99/13812 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Karar, İhracat: 2017/4[24] sayılı İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ ile 17/1/2005 tarihli ve 2005/8391 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Dahilde İşleme Rejimi Kararı ve bunlara dayanılarak yayımlanan düzenlemeler uygulanabilir. Bu talepleri inceleyip sonuçlandırmaya Ticaret Bakanlığı yetkilidir. (İth.192)

Dahilde işleme Rejimi Kararı kapsamında standart dışı işlenmemiş kıymetli maden ithali serbesttir(Cümlle 19.02.2021 / 31400 sayılı R.G. 3557 Karar ile eklenmiştir). Ancak, Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında gerçekleştirilenler dahil olmak üzere standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ve Dahilde İşleme Rejimi Kararı haricinde gerçekleştirilen standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin[25] ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından yapılır. Kıymetli Madenler Borsası üyesi aracı kuruluşlar ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsaya teslim etmek zorundadır. Ancak, Dahilde İşleme Rejimi Kararı kapsamında gerçekleştirilen kıymetli maden ithalatında, ithal edilen standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin Borsaya teslim şartı bulunmayıp, üç iş günü içinde kıymetli maden aracı kuruluşu tarafından Borsaya yazılı olarak bilgi verilmesi zorunludur. Bakanlık işlenmemiş kıymetli maden ithaline ilişkin istisnaları belirlemeye yetkilidir(Cümlle 19.02.2021 / 31400 sayılı R.G. 3557 Karar ile eklenmiştir). (03.03.2020 tarih ve 31057 sayılı R.G. 2182 CK ile değişik)[26] (İth.192)

b) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların yurt içinde alım ve satımı serbesttir. Ancak yurt içinde cevherden her tür ve şekilde üretilen kıymetli madenlerin alım ve satım işlemleri de Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenecek esaslara göre Borsa İstanbul A.Ş. A.Ş. yapılır. (31.12.1998 tarihli, 23570 1.Mükerrer Sayılı R.G. 98/12217 sayılı BKK ile değişik)

c) Yolcular, beraberlerindeki kendilerine ait değeri 15.000.- ABD Dolarını aşmayan ve ticari amaç taşımayan ziynet eşyası niteliğinde kıymetli madenlerden ve taşlardan yapılmış eşyaları yurda getirebilirler ve yurtdışına çıkarabilirler. Daha fazla değerdeki ziynet eşyalarının yurtdışına çıkarılması, girişte beyan edilmiş olmasına veya Türkiye'de satın alındığını tevsik etme şartına bağlıdır.

ç) Bakanlık ihtiyaç duyulması halinde standart işlenmemiş kıymetli madenlerin yolcu beraberinde yurda getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir. (19.02.2021 / 31400 sayılı R.G. 3557 Karar ile değişik)[27]

d) Merkez Bankası ve Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenlerin yurt içindeki alım ve satım işlemlerini sadece Borsa İstanbul A.Ş.'de yaparlar. Şu kadar ki ziynet veya süs eşyasına dönüştürülmüş şekli hariç olmak üzere Borsa İstanbul A.Ş.'de hangi tür ve şekilde kıymetli madenlerin işlem göreceği ve teşekkül ettirilecek piyasalar Borsa İstanbul A.Ş. tarafından düzenlenecek yönetmeliklerle belirlenir. (31.12.1998 tarihli, 23570 1.Mükerrer Sayılı R.G. 98/12217 sayılı BKK ile değişik) (31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. 2018/57 s.CK ile değişik)

[1]31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. 2018/57 Sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yapılan deĐiŐiklikler iŐlenmiŐtir

[2] Mülga; (93/4143 sayılı Kararla değişik) Türk parasının kıymetini korumak amacıyla, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değerinin belirlenmesine, döviz ve dövizi temsil eden belgelere (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ilişkin tüm işlemler ile dövizlerin tasarruf ve idaresine, Türk parası ve Türk parasını temsil eden belgelerin (menkul değerler ve diğer sermaye piyasası araçları dahil) ithal ve ihracına, kıymetli maden, taş ve eşyalara ilişkin işlemlere, prim tahsili suretiyle bedelsiz ithal izni vermeye, ihracata, ithalata, özelliği olan ihracat ve ithalata, görünmeyen işlemlere, sermaye hareketlerine ilişkin kambiyo işlemlerine ait düzenleyici, sınırlayıcı esaslar bu karar ile tayin ve tespit edilmiştir.

[3] Mülga: Bu Karar'a ve bu Karar'ın uygulanması amacıyla Bakanlıkça yayımlanacak tebliğlere muhalefet 1567 sayılı Kanun'la ek ve tadillerine muhalefet sayılır.

[4] Mülga: j) Kıymetli madenler: Her tür ve Şekilde altın, gümüş ve platini, (31.12.1998 tarihli, 23570 1.Mükerrer Sayılı R.G. 98/12217 sayılı BKK ile değişik)

i) IŐlenmemiŐ altın: En az 995/1000 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki altını,

ii) IŐlenmiŐ altın: 995/1000'den daha düşük saflıkta, gerek bir işçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş, gerekse içine ilave madde katılarak veya katılmaksızın alım-satım yapılan altını,

iii) IŐlenmemiŐ gümüş: En az % 99,9 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen bar, külçe veya granül halindeki gümüşü,

iv) IŐlenmiŐ gümüş: % 99.9'dan daha düşük saflıkta, gerek işçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş, gerekse içine ilave madde katılarak veya katılmaksızın alım satımı yapılan gümüşü,

v) İşlenmemiş platin: En az % 99,5 saflıkta, nitelikleri Müsteşarlıkça belirlenen barlar veya külçeler halindeki platini,

vi) İşlenmiş platin: Gerek işçilik uygulanarak ziynet veya süs eşyası haline dönüştürülmüş, gerekse içine ilave madde katılarak veya katılmaksızın alım satımı yapılan platini,

[5] p) (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile yürürlükten kaldırılmıştır) Mülga; p) Özel finans kurumları: 16.12.1983 tarihli, 83/7506 sayılı Kararname'nin eki Karar uyarınca tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde sermayelerine ilaveten yurt dışından ve içinden fon toplayarak ekonomiye fon tahsis eden anonim şirket şeklindeki mali kuruluşları,

[6] t) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığı'nı, (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik) (31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. 2018/57 s.CK ile yürürlükten kaldırılmış ve aşağıdaki fıkralar yeniden teselsül edilmiştir)

[7] "Maden" ibaresi "Madenler"olarak 23.02.2023 / 32113 sayılı R.G. 6833 Karar ile değiştirilmiştir

[8] PçK Not: Yapılan düzenlemede; 31.08.2018 tarih ve 30521 sayılı R.G. 2018/57 s.CK ile "t" fıkrasının yürürlükten kaldırılarak, diğer fıkraların buna göre numaralandırılması hususu göz önüne alınmadığı için "z" fıkrası atlanmıştır.

[9] Mülga; a) Türk parası ve Türk parasıyla ödemeyi sağlayan belgelerin yurda ithali ile aşağıda belirlenen esaslar çerçevesinde ihracı serbesttir.

i) Türkiye'de yerleşik kişiler ile, dışarıda yerleşik kişiler, bankalar (...) vasıtasıyla yurtdışına serbestçe Türk parası gönderebilirler. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

ii)Yolcuların beraberlerinde en çok 5.000 ABD Doları karşılığı Türk parasını yurtdışına çıkarmaları serbesttir.

iii) Türk parası ile ödemeyi sağlayan belgelerin ihracı serbesttir.

[10] Mülga; a) Türkiye'ye döviz ithali serbesttir. (91/1935 sayılı Kararla değişik)

[11] Mülga; f) Yolcular 5.000 ABD Doları veya eşitine kadar efektifi beraberlerinde yurtdışına çıkarabilirler.

Dışarıda yerleşik kişiler ile Türkiye'de yerleşik sayılmakla birlikte yurtdışında çalışan Türk uyruklu kişiler, yurda girişlerinde beyan etmiş olmak, Türkiye'de yerleşik kişiler ise görünmeyen işlemler çerçevesinde bankalardan döviz satın aldıklarını tevsik etmek kaydıyla 5.000 ABD Doları veya eşitini aşan miktarlardaki efektifi beraberlerinde yurtdışına serbestçe çıkarabilirler. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

[12] Mülga; (1) Bu Karar kapsamındaki dövize ilişkin işlemler Merkez Bankasınca belirlenen konvertibl dövizler üzerinden Merkez Bankası, bankalar ve Bakanlıkça uygun görülecek diğer kuruluşlar tarafından yapılır.

[13] Mülga; (2) Konvertibl olmayan dövizlerin alış ve satışında uygulanacak esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

[14] 3/7/2017 tarihli ve 30113 sayılı Resmî Gazete'de aslına uygun olarak yayımlanan, 13/3/2017 tarihli ve 2017/10328 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Kararın "MADDE 2- Aynı Kararın 6 ncı maddesinin dokuzuncu fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir." şeklindeki çerçeve 2 nci maddesi; "MADDE 2- Aynı Kararın 6 ncı maddesine sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir." olarak, Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 4/7/2017 tarihli ve 31853594-116-1-945 sayılı yazısına istinaden düzeltilmiştir. (05.07.2017 tarihli, 30115 sayılı R.G. ile düzeltme yapılmıştır.):

[15] Mülga; Madde 8-a) (91/1935 sayılı Kararla değişik) Ticari amaçlarla ihraç edilen malların bedelinin, bu Karar'da öngörülen özel haller ile Bakanlıkça uygun görülen mücbir sebeplerden kaynaklanan gecikmeler hariç, fiili ihraç tarihinden itibaren en çok 180 gün içinde ihracatçılar tarafından yurda getirilerek bankalara (...), Türk parası olması halinde tevsiki, döviz ise satılması zorunludur. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

Ancak;

i) Sözkonusu ihracat dövizlerinin en az %70'inin fiili ihraç tarihinden itibaren 90 gün içerisinde getirilerek bankalara (...) satılması halinde bakiye %30'una tekabül eden kısmı üzerinde ihracatçı serbestçe tasarruf edebilir. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

ii) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışında yerleşik kişilere yaptıkları teknik hizmet sözleşmelerine istinaden yurtdışındaki kişilere verdikleri hizmetler kapsamında (tamir, bakım, montaj hizmetleri ve benzerleri dahil) ve sözleşmede belirtilen hizmet bedeli içinde yurtdışına götürecekleri yedek parça ve malzemelerin ihraç işlemleri yürürlükteki ihracat rejimi hükümlerine tabidir.

iii) İşlenmemiş altın ihracatında ihracat bedellerinin yurda getirilmesi zorunlu değildir. (93/4143 sayılı Kararla eklenmiştir.)

b) (91/1935 sayılı Kararla değişik) Bakanlık,

i) İhracat bedelinin süresinde, yurda getirilmesine engel olan haklı ve mücbir sebep hallerinde uygulanacak süre, ek süre ve döviz kuru konusundaki esasları,

ii) Özelliği olan ihracat konusu mal bedellerinin yurda getirilme süresine ilişkin usul ve esasları,

iii) İhracat bedellerinin süresi içinde yurda getirilmemesi halinde yapılacak işlemleri,

iv) Faktoring, leasing ve forfaiting işlemlerinde ihracat hesaplarının kapatılmasına ilişkin usul ve esasları,

v) İhracatta ödeme şekillerine ilişkin usul ve esasları,

belirlemeye yetkilidir.

c) (27.08.2004 tarihli, 25566 sayılı R.G.ile yayımlanana 2004-7757 sayılı BKK ile yürürlükten kaldırılmıştır)

Bakanlıkça belirlenen mücbir sebep hallerinde verilen ek süreler içinde yurda getirilen ihracat bedeli dövizlerin alışı ise cari kurdan yapılır.

c) Gümrük kapılarından miktar, kalite veya kıymet itibariyle beyan dışı veya gümrük kapısı yahut sair sınır ve sahillerden kaçak olarak mal ihraç edenler, bu malların bedelini teşkil eden dövizleri, kambiyo murakabe mercilerince kendilerine yapılacak tebliğ tarihinden itibaren 90 gün içinde yurda getirerek bir bankaya satmak zorundadırlar. Dövizlerin getirilmesi ilgililerin 1567 sayılı Kanun ve bu Kanun'un ek ve tadilleri gereğince cezai sorumluluklarını ortadan kaldırmaz.

[16] Mülga; MADDE 9 -(28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik) (1) İthalat bedelleri, ithalata aracılık eden bankaların kendi kaynaklarından veya Bakanlıkça belirlenecek usuller dahilinde ilgililere ait döviz hesaplarından bankacılık teamüllerine ve alıcı ile satıcı arasındaki anlaşmalara uygun şekilde Türk parası veya döviz olarak ödenir.

(2) Bakanlık;

a) İthalat bedelinin ödenmesinden hesapların kapatılması safhasına kadar yapılacak işlemlere,

b) İthalat hesaplarının kapatılmasına engel olan haklı ve mücbir sebep halleri ile bu hallerde uygulanacak terkin işlemleri ve verilecek süre ve ek süreye,

c) Özelliği olan ithalat ile transit ticarete ait bedellere,

ç) İthalatta ödeme şekillerine,

d) Genel terkin limitlerine,

ilişkin esasları tespit eder.

[17] Mülga; (3) Bankalar ve gümrük idareleri yurt dışında yatırım veya ticari faaliyette bulunmak üzere sermaye ihraç eden Türkiye'de yerleşik kişileri, her bir işlem tarihinden itibaren 30 gün içinde Müsteşarlığa bildirirler.

[18] Mülga; (4) Bakanlık, bu maddenin uygulaması ile ilgili olarak Türkiye'de yerleşik kişilerden istenecek bilgi, belge ve bunların gönderilme sürelerine ilişkin esasları belirlemeye yetkilidir.

[19] Mülga; Türkiye'de yerleşik kişilerce menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının yurt dışında ihraç, arz ve satışı serbesttir.

[20] e) (30.12.2006 tarih ve 26392 sayılı R.G. - 2006/11472 sayılı BKK ile yürürlükten kaldırılmıştır)

[21] Mülga; Krediler

Madde 17- (91/1935, 93/4143 ve 2001/2890 sayılı Kararlarla değişik)

a) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışından kredi temin etmeleri, bu kredileri bankalar aracılığıyla kullanmaları kaydıyla serbesttir. Ancak prefinansman kredilerinin vadesi Bakanlık tarafından belirlenir. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

Büyükşehir belediyeleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile sair yerel yönetim kuruluşlarının, Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve bağlı kurumlarının, sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, vakıf üniversitelerinin, fonların, özel ve özerk bütçeli kamu kuruluşları ile idari özerkliğe sahip kamu kuruluşu niteliğindeki kurumların, yatırım ve kalkınma bankalarının (Hazine garantisi altında), yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri ve benzeri finansman modelleri çerçevesinde gerçekleştirilmesi öngörülen projeler tahtında ödeme yükümlülükleri garanti edilen kuruluşların yurt dışından sağladığı ithalatta vadeli ödeme şekilleri dışındaki bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilere ilişkin anlaşmaların kredi borçlusu tarafından anlaşma tarihinden itibaren 30 gün içinde dış finansman numarası (DFN) alınmasını teminen Bakanlığa gönderilmesi zorunludur.

T.C. Hükümeti adına Hazine tarafından borçlu sıfatı ile, yabancı ülkeler, ülkelere oluşturulan birlikler, uluslar arası ve bölgesel kuruluşlar, uluslar arası sermaye ve finansman piyasalarında faaliyet gösteren yatırım bankaları da dahil olmak üzere bankalar, tedarikçi veya alıcı kredisi sağlayan kuruluşlar ve firmalarla yapılan anlaşmalara göre sağlanarak, genel ve katma bütçeli kuruluşlara tahsis edilen, genel ve katma bütçe dışındaki kurum ve kuruluşlara ise devir ve ikraz anlaşmaları

aracılığıyla kullanılan dış finansman imkanları ile yukarıda sözü edilen kredilerden yapılan kullanımların takibine ilişkin esas ve usuller Bakanlık tarafından belirlenir.

İkinci ve üçüncü paragrafta belirtilen kamu kurum ve kuruluşları dışındaki Türkiye'de yerleşik kişilerce yurt dışından temin edilen bir yıldan (365 gün) uzun vadeli kredilerle, Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından sağladığı bir yıldan kısa vadeli kredilerin takibi ile ilgili usul ve esaslar Merkez Bankasınca belirlenir.

Söz konusu kredilere ait ana para geri ödemeleri ile faiz ve diğer ödemelerin transferleri bankalar aracılığıyla yapılır. (28.03.2006 tarihli, 26122 sayılı R.G. - 2006/10179 s.BKK ile değişik)

b) (16.06.2009 tarihli ve 27260 sayılı R.G. 2009/15082 sayılı BKK ile değişik) Türkiye'de yerleşik kişiler aşağıda belirtilen şekillerde döviz kredisi açabilirler.

i) İthalat ve ihracat rejimlerine göre açılacak emtia kredileri,

Bankaların;

ii) İhracatın, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı faaliyetlerin finansmanı için Türkiye'de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri,

iii) Yatırım teşvik belgesi kapsamında dış kredi almaları öngörülen Türkiye'de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri ile yatırım mallarının finansmanı için açacakları döviz kredileri,

iv) Yurt dışında iş yapan Türk müteşebbislerine, uluslararası yurtiçi ihalelerle ilgili işleri veya Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan savunma sanayii projelerini üstlenen Türkiye'de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri,

v) Türkiye'de yerleşik kişilere kullanacakları ortalama vadesi bir yıldan uzun olan, 5 milyon ABD Doları ve üzerindeki döviz kredileri,

vi) Teminat olarak alacakları Türkiye'deki şubelerinde bulundurulmuş döviz ve/veya Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına (OECD) üye ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarınca ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen yabancı para menkul

kıymet tutarını geçmemek üzere Türkiye'de yerleşik kişilere ticari ve mesleki amaçlı kullandıracakları döviz kredileri,

vii) Bakanlıkça belirlenecek esaslar dahilinde Türkiye'de yerleşik kişilere açacakları döviz kredileri.

c) Bankalar ile Bakanlıkça belirlenecek diğer kişiler tarafından yurt dışında yerleşik kişilere döviz ve Türk Lirası kredi açılması serbesttir. (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)

d) Kredilerle ilgili uygulama usulleri Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca tesbit edilir. (08.02.2008 tarih ve 26781 sayılı R.G. - 2008/13186 s.BKK ile değişik)

e) Bankalar, Türkiye'de yerleşik kişilere ticari veya mesleki amaçla dövize endeksli kredi kullanırlar. (16.06.2009 tarihli ve 27260 sayılı R.G. 2009/15082 sayılı BKK ile eklenmiştir)

f) Türkiye'de yerleşik gerçek kişilerce, bu maddenin (b) ve (e) fıkraları ve Bakanlıkça belirlenecek haller dışında, yurt içinden ve yurt dışından döviz veya dövize endeksli kredi kullanılamaz. (16.06.2009 tarihli ve 27260 sayılı R.G. 2009/15082 sayılı BKK ile eklenmiştir)

g) Ticari veya mesleki amaç taşıyan finansal kiralamaya ilişkin bedeller döviz üzerinden ya da dövize endeksli olarak belirlenebilir. (13.12.2012 tarih ve 28496 sayılı R.G. 2012/3947 s.BKK ile eklenmiştir)

Kredilerle ilgili uygulama usulleri Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda Merkez Bankasınca tesbit edilir.

Bankalar kullandıracakları döviz kredilerine ait ana para, faiz ve diğer masraf karşılıklarının zamanında yurda getirilmesi ile ilgili önlemleri alır ve bu hususu izlerler, zamanında yurda getirilmeyen dövizler hakkında Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığına bilgi verirler.

[22] Mülga; Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında 17 sayılı Karar'a ek 7/18015 ve 8/911 sayılı Karar ile bu karara ek kararlar ve bunlara ilişkin tebliğler yürürlüktedir.

[23] Mülga 2; a) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dahilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Ancak, standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin, ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi esas olup, ithalat ve ihracat rejim, karar ve yönetmelikleri uygulanmaz. Standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından yapılır. Ancak, Kıymetli Madenler Borsası üyesi aracı kuruluşlar ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsaya teslim etmek zorundadır. (17.11.2011 tarih ve 28115 sayılı R.G.2011/2382 s.BKK ile değişik)

Mülga 1; a) Kıymetli madenler, taşlar ve eşyaların Dış Ticaret Rejimi esasları dahilinde Türkiye'ye ithali ve ihracı serbesttir. Ancak, işlenmemiş kıymetli madenlerin ithal ve ihracında gümrük idarelerine beyan verilmesi esas olup, ithalat ve ihracat Rejim, Karar ve Yönetmelikleri uygulanmaz. İşlenmemiş kıymetli madenlerin ithali, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi Kıymetli Maden Aracı Kuruluşları tarafından yapılır. Ancak, Kıymetli Madenler Borsası üyesi aracı kuruluşlar ithal ettikleri işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsaya teslim etmek zorundadır. (31.12.1998 tarihli, 23570 1.Mükerrer Sayılı R.G. 98/12217 sayılı BKK ile değişik)

[24] "2008/6" ibaresi "2017/4" olarak 19.02.2021 / 31400 sayılı R.G. 3557 Karar ile değiştirilmiştir.

[25] "ve Dahilde İşleme Rejimi Kararı haricinde gerçekleştirilen standart dışı işlenmemiş kıymetli madenlerin" ibaresi 19.02.2021 / 31400 sayılı R.G. 3557 Karar ile eklenmiştir.

[26] Mülga; Standart işlenmemiş kıymetli madenlerin ithali yalnızca, Merkez Bankası ile kendi mevzuatlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla Kıymetli Madenler Borsası üyesi kıymetli maden aracı kuruluşları tarafından yapılır. Ancak, Kıymetli Madenler Borsası üyesi aracı kuruluşlar ithal ettikleri standart ve standart dışı işlenmemiş kıymetli madenleri üç iş günü içinde Borsaya teslim etmek zorundadır.

[27] Mülga: ç) En fazla 5 kilogram ağırlığında standart işlenmemiş altının yolcu beraberinde yurda getirilmesi Bakanlıkça belirlenecek esaslar dâhilinde mümkündür. (03.03.2020 tarih ve 31057 sayılı R.G. 2182 CK ile eklenmiştir)